

Резолуција *CM/ResCMN(2021)11* о примени Оквирне конвенције за заштиту националних мањина од стране Републике Србије

*(Усвојио Комитет министара дана 15. априла 2021. године
на 1401. састанку Заменика министара)*

Комитет министара, према одредбама чланова 24. до 26. Оквирне конвенције за заштиту националних мањина (у даљем тексту: „Оквирна конвенција“),

Узимајући у обзир Резолуцију [CM/Res\(2019\)49](#) од 11. децембра 2019. године о ревидираним аранжманима праћења према члановима 24. до 26. Оквирне конвенције;

Узимајући у обзир важеће правило гласања;^[1]

Узимајући у обзир инструмент ратификације који је Србија депоновала 11. маја 2001. године;

Подсећајући да је Влада Републике Србије послала свој државни извештај у вези са четвртим циклусом праћења у складу са Оквирном конвенцијом 18. септембра 2018. године;

Испитавши четврто мишљење Саветодавног комитета Оквирне конвенције о Србији усвојено 26. јуна 2019. године,

Усваја следеће закључке у погледу Републике Србије:

Власти се позивају да узму у обзир запажања и препоруке садржане у Одељцима I и II четвртог мишљења Саветодавног комитета Оквирне конвенције. Власти би нарочито требале да предузму следеће мере за даље унапређење примене Оквирне конвенције:

Препоруке у погледу спровођења тренутних мера: ^[2]

Ø Подићи свест припадника ромске мањине који живе у неформалним насељима, као и релевантних радника у заједници, о законодавним стандардима и правним лековима који су доступни жртвама дискриминације; наставити и интензивирати одлучно решавање питања структуралне дискриминације са којом се Роми суочавају у погледу њиховог статуса држављанства, као и становања, здравствене заштите, образовања и запошљавања, укључујући предузимање потребних афирмативних мера за решавање узрока дискриминације с којом се суочавају; елиминисати све облике сегрегације ромске деце и укључити их у редовно образовање; удвостручити напоре у борби против изостајања из школе и раног напуштања школовања међу ромском децом, укључујући ширењем и развојем дугорочног коришћења услуга педагошких асистената; појачати напоре на побољшању учешћа Рома у економском и друштвеном животу, креирањем мера политика које су засноване на рашчлањеним подацима, успостављајући јасне показатеље, пратећи их у блиској сарадњи са представницима Рома, у циљу њиховог прилагођавања и јачања на периодичној основи;

Ø Успоставити и ставити у употребу, што је пре могуће, а најкасније до истека рока за достављање петог државног извештаја, одрживи оквир за прикупљање података, заснован на људским правима, у вези са питањима приступа правима припадника националних мањина, и промовисати комплементарна квалитативна и квантитативна истраживања како би се оценило стање припадника националних мањина; на основу

таквих података и истраживања, успоставити, спроводити, пратити и периодично ревидирати мањинске политике уз ефективно учешће припадника националних мањина;

Ø Спровести препоруке Заштитника грађана Републике Србије наведене у његовом Посебном извештају о саветима за међунационалне односе и наручити израду независне квалитативне студије што је пре могуће, а најкасније до истека рока за достављање петог државног извештаја, у циљу процене функционалности Савета за међунационалне односе; снажно подржати развој независних квалитативних и квантитативних истраживања која показују ниво и природу међуетничких односа, укључујући односе између припадника националних мањина и припадника већине; на основу таквих истраживања, успоставити, спровести, пратити и периодично ревидирати свеобухватну стратегију усмерену на ревитализацију међунационалних односа, у консултацији са припадницима националних мањина и јединицама локалне самоуправе, узимајући у обзир потребу укључивања већине у интеграцију и укључивање националних мањина у српско друштво;

Ø Промовисати мултикултуралну и интеркултуралну перспективу у образовању, укључујући развој програма размене између заједница, на сваком нивоу образовања; осигурати, што је пре могуће, а најкасније до истека рока за достављање петог државног извештаја, да кроз процес који укључује ефективно учешће особа које припадају националним мањинама, наставни планови и наставни материјали за предмет Историја промовишу поштовање свих група у друштву и пружају широко знање о мањинама као саставном делу српског друштва, обезбеђујући тиме да се у историјским и савременим истраживањима охрабрују вишеструке перспективе; промовисати, у консултацији са представницима заинтересованих националних мањина, могуће моделе двојезичног или вишејезичног образовања;

Ø Успоставити и ставити у употребу, што је пре могуће, а најкасније до истека рока за достављање петог државног извештаја, одрживи оквир за прикупљање података заснованог на људским правима унутар јавне управе и, на основу тих података, успоставити, спровести, пратити и периодично ревидирати конкретне и ефективне мере усмерене на стварање дугорочног и мерљивог напретка у погледу заступљености националних мањина у јавној управи, посебно оних који живе у удаљеним подручјима и најмаргинализованијих.

Додатне препоруке:

Ø Покренути информативну кампању знатно пре следећег пописа, која је посебно усмерена на припаднике националних мањина, којом би се подигла њихова свест о њиховом интересу за учешће у попису, укључујући и могућност вишеструке припадности, као и о предностима учешћа у попису, и о њиховим одговарајућим правима, у циљу успешног комбиновања заштите и промовисања мањинских права уз прикупљање поузданих информација о етничком саставу становништва;

Ø Обезбедити ефективно учешће припадника националних мањина у планирању пописне методологије и у организацији и функционисању таквих процеса, укључујући и пописиваче; објавити све информације о пописној методологији и циљу прикупљања података на језицима националних мањина;

Ø Обезбедити да права припадника националних мањина на оснивање верских институција, организација или удружења буду ефективно загарантована законом и праксом, укључујући обезбеђивањем да законске одредбе којима се регулишу верске заједнице не дозвољавају дискриминацију, укључујући и забрану дискриминације оних које су бројчано мање, нарочито у погледу приступа правном субјективитету или пореском статусу;

Ø Блиско пратити утицај процеса приватизације на мањинске медије и наручити израду свеобухватне и независне студије о овој теми; предузети неопходне мере за обезбеђивање одрживе уредничке и финансијске независности свих мањинских медија, укључујући и оне повезане са Националним саветима националних мањина;

Ø У подручјима која су традиционално настањена припадницима националних мањина или где они живе у великом броју, прикупити податке о броју мањинских језика које говоре државни службеници у државној, покрајинској и локалној управи и, у светлу таквих података, предузети потребне мере, укључујући адекватну обуку за припаднике националних мањина како би се обезбедило да број мањинских језика које говоре државни службеници у државној, покрајинској и локалној управи у највећој могућој мери одговара уделу становништва које говори мањинске језике; информисати све припаднике националних мањина, у подручјима о којима је реч, да имају право да користе свој мањински језик у општењу са државном, покрајинском и локалном управом; наручити израду студије у циљу процене нивоа спровођења законских одредби о службеној употреби мањинских језика и обезбедити да се у свим општинама, у којима су испуњени законски услови, мањински језици ефективно користе у службеној употреби;

Ø Повећати доступност и квалитет наставе на државном језику, укључујући и када се он подучава као други језик, кроз уравнотежен приступ који садржи паралелне мере за заштиту и промоцију језика мањина, и наставити са даљим развојем наставних материјала на језицима мањина;

Ø Пратити и периодично преиспитивати спровођење Закона о Националним саветима националних мањина у консултацији са самим саветима, и наручити израду независне квалитативне студије о функционисању савета, укључујући процену њихове инклузивности, независности и репрезентативности, као и њиховог капацитета за иницирање интеркултуралног дијалога и јачање међунационалних односа; осмислити и спровести нове начине за представљање и ефективно укључивања припадника националних мањина у процес доношења одлука на локалном нивоу, у свим подручјима у којима националне мањине традиционално живе или где живе у великом броју, укључујући и веће градове, и даље ојачати ресурсе додељене буџетском фонду за националне мањине у складу са економским могућностима;

Ø Дати приоритет економској ревитализацији подручја у којима припадници националних мањина живе у периферним и/или економски депресивним подручјима, укључујући побољшање инфраструктуре и подстицаје за бројније могућности за запошљавање.

[1] Комитет министара је 17. септембра 1997. године усвојио одлуку [CM/Del/Dec\(97\)601/4.5](#), у којој се наводи следеће: „Одлуке према члановима 24.1 и 25.2 Оквирне конвенције ће се сматрати усвојеним уколико за њихово доношење гласају две трећине представника Страна уговорница које имају право гласа, укључујући и већину представника Страна уговорница који имају право да учествују у раду Комитета Министара“.

[2] Препоруке у наставку су наведене према редоследу одговарајућих чланова Оквирне конвенције.